ULKOMINISTERIÖ 7.5.2025

EDUSKUNNAN ULKOASIAINVALIOKUNTA 9.5.2025

VNS 2/2025 vp VALTIONEUVOSTON SELONTEKO JULKISEN TALOUDEN SUUNNITELMASTA VUOSILLE 2026-2029, ULKOMINISTERIÖN HALLINNONALAN PÄÄLUOKKA; TEAM FINLAND (TF) -UUDISTUS, BUSINESS FINLANDIN (BF) ULKOMAANTOIMINTOJEN INTEGROINTI ULKOASIAINHALLINTOON

BF:n ulkomaantoiminnot integroidaan suoraan ulkoministeriön (UM) rakenteisiin työllisyyden ja yrittäjyyden ministerityöryhmän 14.6.2024 päätöksen mukaisesti. Hallitus tehostaa julkisia vientipalveluita entistä parempaan kuntoon. Kansainvälinen kauppa on muuttunut lyhyessä ajassa radikaalisti, ja siitä on tulossa yhä geopoliittisempaa. TF-uudistuksella vastataan geotalouden murrokseen ja kovenevaan kansainväliseen kilpailuun, mikä edellyttää kokonaisvaltaisempaa otetta. Tarvitaan saumatonta yhteistyötä ja suunnitelmallista johtamista, jotta saadaan kaikki irti UM:n kansainvälisten suhteiden osaamisesta sekä BF:n liiketoimintaosaamisesta.

UM:n ja BF:n ulkomaanverkostoilla on tällä hetkellä päällekkäistä hallintoa, erillisiä tiloja ja kaksi erillistä johtamisjärjestelmää. Tästä seuraa turhia kuluja ja epäselvää tulosjohtamista. Verkostojen yhdistäminen merkitsee byrokratian ja päällekkäisyyksien purkamista. Jatkossa vienninedistämistä toteutetaan kullakin kohdemarkkinalla yhtenäisen tiimin voimin. Tämä parantaa palvelujen tehokkuutta. Näin yritykset saavat parasta mahdollista tukea - olipa kyse kohdealueen geopoliittisesta asemasta, markkinasegmenttien analysoinnista tai paikallisten kontaktien löytämisestä.

TF-uudistus ei tarkoita koko vienninedistämisen siirtoa työ- ja elinkeinoministeriön (TEM) alaisuudesta UM:ön. Uudistus koskee vain ulkomaantoimintojen integrointia. Kotimaan vienninedistämistoiminnot pysyvät edelleen TEM:n vastuulla. Kokonaisuudessa tarvitaan saumatonta yhteistyötä kaikkien TF-kumppanien kesken.

TF-uudistuksessa BF:n ulkomaanverkoston viennin ja kansainvälistymisen edistämisen tehtävät (123 htv) siirtyvät ulkoasiainhallintoon. Muu kuin vienninedistämisen tehtävissä ulkomaanverkostossa toimiva henkilöstö (Invest in Finland; Work in Finland; Visit Finland; innovaatioyhteistyö; Foresight) (noin 30 htv) jää edelleen TEM/BF:n ohjaukseen mutta toimimaan ulkoedustuksessa TF-maajohtajana toimivan edustuston päällikön alaisuudessa. Talouspoliittinen ministerivaliokunta on vahvistanut 4.4.2025 UM:n ja TEM:n yhteisesityksen BF:n pääkonttorista Ruoholahdesta ulkoministeriöön siirtyvistä BF:n tämänhetkisen ulkomaanverkon ydin-, ohjaus- ja tukitoiminnoista sekä näihin liittyvistä htv-resursseista (18 htv).

UM ja BF allekirjoittavat 4.4. 2025 talouspoliittisen ministerivaliokunnan päätöksen mukaisesti ulkomaantoimintojen siirtoa koskevan oikeudellisen siirtosopimuksen 13.6.2025 mennessä. Integraation toimeenpanon valmistelu on käynnissä UM:n johdolla, ja lopullinen integraatio toteutuu 1.1.2026.

Osana TF-uudistusta TF-verkoston johtamisrakenteen uudistamiseksi UM ja TEM ovat nimeämässä uuden TF-johtoryhmän. Johtoryhmä tuo viennin ja kansainvälistymisen edistämisen kotimaan- ja ulkomaantoiminnot yhteen TEM:n vastatessa kokonaisuuden kotimaantoiminnoista ja UM:n ulkomaantoiminnoista. Uuden johtoryhmän keskeinen tehtävä tulee olemaan uuden Team Finland – strategian laatiminen tavoitteineen, toimiala- ja kohdemaavalintoineen sekä mittareineen. TF-toiminnan sisältöuudistus pyritään saamaan valmiiksi samaan aikaan kuin verkoston rakenteiden uudistus.

ULKOMINISTERIÖ 7.5.2025

Integraation myötä UM:n ja BF:n ulkomaantoimintojen nykyiset palvelut yhdistetään vuoden 2026 alusta lähtien. Tällöin yritys saa ulkomailla palvelut yhden luukun -periaatteella, mikä helpottaa erityisesti pk-yritysten kansainvälistymistä. Samalla tarjoutuu mahdollisuus kehittää ulkomaantoimintojen palveluvalikoimaa vastaamaan paremmin yritysten tarpeita ja muuttanutta geopoliittista toimintaympäristöä. Kehitystyötä tehdään elinkeinoelää ja yrityskenttää kuullen.

Liite Aikataulutus

Team Finland -ulkomaantoimintojen uudistus 2025

Sisäinen luonnos 9.4.2025

